

**Akademia
Pedagogiki
Specjalnej**
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

dr Małgorzata Czarkowska

Pełnomocnik Rektora ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji

UREGULOWANIA PRAWNE ZWIĄZANE Z PROBLEMATYKĄ PRZECIWDZIAŁANIA MOBBINGOWI I DYSKRYMINACJI

- art. 9 § 4, art. 11², art. 11³, art. 18 § 3, art. 18^{3a} - art. 18^{3d}, art. 29² § 1, art. 94 pkt 2b, art. 94³ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1465 ze zm.)

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19740240141/U/D19740141Lj.pdf>

- Wewnętrzna Polityka Antydyskryminacyjna i Antymobbingowa (Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej) Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.

https://www.aps.edu.pl/media/heuljzyq/zalacznik_do_zarzadzenia_534_2023.pdf

MOBBING

Mobbing oznacza

- ▶ działania lub zachowania **dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi,**
- ▶ polegające na **uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika,**
- ▶ wywołujące u niego **zaniżoną ocenę przydatności zawodowej,** powodujące lub mające na celu **poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników**

(art. 94³ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1465 ze zm.)

DYSKRYMINACJA

„Dyskryminacja - każde nierówne traktowanie osoby, tj. mniej korzystne niż jest lub byłaby traktowana inna osoba w porównywalnej sytuacji, z jednej lub kilku przyczyn w szczególności takich jak: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasa, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkowa, pochodzenie etniczne, wyznawana religia, orientacja seksualna, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy. Przejawem dyskryminowania jest także niepożądane zachowanie, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby i stworzenie wobec niej zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery (molestowanie). Dyskryminacją ze względu na płeć jest także każde niepożądane zachowanie o charakterze seksualnym lub odnoszące się do płci, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby, w szczególności przez stworzenie wobec niej zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery (molestowanie seksualne); w stosunku do osób będących pracownikami Akademii Pedagogiki Specjalnej każdorazowo za dyskryminację uznaje się zachowania wypełniające znamiona dyskryminacji określone w przepisach Kodeksu pracy (w szczególności w art. 18³a KP).”

(§ 1 ust. 1 pkt 2 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjna i Antymobbingowa (Zasady przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej) wprowadzonej zarządzeniem nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

Wewnętrzna Polityka Antydyskryminacyjna i Antymobbingowa w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

Poniżej zaprezentowane są wybrane podstawowe informacje
dot. Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej.

Problematyka szczegółowo jest opisana w dokumencie:

https://www.aps.edu.pl/media/heuljzyq/zalacznik_do_zarzadzenia_534_2023.pdf

Wewnętrzna Polityka Antydyskryminacyjna i Antymobbingowa w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

- Wszelki mobbing, dyskryminacja oraz zachęcanie do nich, w szczególności w miejscu pracy, wśród członków społeczności APS (w tym: nauczycieli akademickich, pracowników nie będących nauczycielami, osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, studentów, doktorantów, słuchaczy) jest zabroniony.
- Relacje pomiędzy wszystkimi członkami społeczności Akademii, w tym między przełożonymi i podwładnymi, oparte są na zasadzie szacunku i tolerancji oraz poszanowania godności osobistej i przekonań światopoglądowych.

§ 3 ust. 1 i 2 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

PRAWA I OBOWIĄZKI

- ▶ Każdy pracownik, w stosunku do którego stosowany jest mobbing bądź też osoba, wobec której stosowane są działania mające charakter dyskryminacji, w tym molestowania lub molestowania seksualnego, ma prawo do żądania podjęcia przez Uczelnię środków zmierzających do wyeliminowania tych zjawisk oraz ich skutków.
- ▶ Każdy Członek społeczności Uczelni, w tym w szczególności pracownik, który posiada lub poweźmie informację o przypadkach mobbingu, dyskryminacji lub molestowania seksualnego, jest uprawniony do dokonania zgłoszenia.
- ▶ Bezpodstawne pomawianie o mobbing, dyskryminację lub molestowanie seksualne jest zabronione.
- ▶ Pracodawca nie akceptuje mobbingu, dyskryminacji, molestowania i molestowania seksualnego.

§ 5 ust. 1-4 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

Tryby Postępowania

- ▶ Postępowanie w sprawie przeciwdziałania w APS zjawiskom mobbingu i dyskryminacji i eliminowania ich skutków realizuje się w dwóch następujących po sobie etapach:
 - 1) mediacyjnym;
 - 2) formalnym.
- ▶ W etapie mediacyjnym stosuje się postępowanie mediacyjne, celem którego jest polubowne rozwiązanie sporu lub konfliktu.

*§ 8 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej
(Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki
Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)*

Organy antymobbingowe i antydyskryminacyjne

W celu przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji i ich skutkom, w Akademii Pedagogiki Specjalnej powołuje się:

- ▶ **Mediatora** - na czas określony nie dłużej jednak niż do końca kadencji Rektora. Mediator powinien posiadać wiedzę i doświadczenie w zakresie prawa pracy, w tym problematyki przeciwdziałania mobbingowi oraz dyskryminacji, posiadać nieposzlakowaną opinię w miejscu pracy oraz uznane doświadczenie w rozwiązywaniu konfliktów.
- ▶ **Komisję ds. Przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji** - każdorazowo w określonej sprawie. Komisja powoływana jest przez Rektora APS niezwłocznie po wpłynięciu skargi od Mediatora.

*§ 9 ust. 1 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej
(Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki
Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)*

SKARGA

MEDIATOR

**KOMISJA DS. PRZECIWDZIAŁANIA
MOBBINGOWI
I DYSKRYMINACJI**

Postępowanie

- ▶ **Każdy zainteresowany ma możliwość zgłoszenia skargi do **MEDIATORA**, jako osoby pierwszego kontaktu,**
służącej zainteresowanym wsparciem i pomocą. Pracownik w przypadku uznania, że wystąpiły wobec niego zachowania o charakterze mobbingu lub dyskryminacji może zgłosić ten fakt ustnie lub pisemnie do Pracodawcy w formie skargi. Skargę w zakresie dyskryminacji, w tym molestowania i molestowania seksualnego, może złożyć każdy członek społeczności Akademii
- ▶ Skargę, o której mowa w ust. 1 powinien złożyć również pracownik lub każdy członek społeczności Akademii, który był świadkiem działań o charakterze mobbingu lub dyskryminacji

§ 11 ust. 1 i 2 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

Postępowanie

- ▶ Skargę złożoną w formie ustnej dokumentuje się poprzez sporządzenie notatki służbowej.
- ▶ **W skardze pracownik lub inny członek społeczności Akademii powinien:**
 - 1) opisać stan faktyczny,
 - 2) określić, jakie działania czy zachowania przełożonych współpracowników lub podwładnych stanowią w jego opinii mobbing lub dyskryminację (w tym molestowanie),
 - 3) wskazać imię i nazwisko osoby lub osób, które jego zdaniem są sprawcami mobbingu, dyskryminacji, molestowania, w tym molestowania seksualnego,
 - 4) wskazać imiona i nazwiska znanych mu świadków,
 - 5) podać uzasadnienie i przytoczyć dowody i okoliczności uprawdopodobniające, że przedstawione przez pracownika działania lub zachowania rzeczywiście mają/miały miejsce,
 - 6) wskazać datę sporządzenia skargi i złożyć podpis.
 - ▶ W przypadku, gdy skarga nie zawiera danych, o których mowa wyżej, Mediator wzywa osobę skarżącą do ich uzupełnienia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.
 - ▶ **Nieuzupełnienie braków we wskazanym terminie może spowodować pozostawienie przez Mediatora skargi bez rozpatrzenia. Decyzję podejmuje Mediator.**

§ 11 ust. 3-4, § 12 ust. 1 i 2 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

Postępowanie

- ▶ Z chwilą złożenia skargi informacje w niej zawarte mają charakter tajemnicy związanej z wykonywaniem obowiązków służbowych i mogą być ujawnione wyłącznie osobom biorącym udział w postępowaniu.
- ▶ Przed złożeniem skargi pracownik lub inny członek społeczności Akademii może starać się samodzielnie wyjaśnić wszelkie okoliczności i dążyć do polubownego rozwiązania sporu.
- ▶ **Skargi anonimowe nie będą rozpatrywane.**
- ▶ Wzór formularza skargi stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszych Zasad.
- ▶ Podczas gdy skarga zostanie złożona do innego podmiotu niż Mediator, osoba która ją otrzymała, niezwłocznie, ale nie później, niż w terminie 7 dni, przekazuje skargę do Mediatora.
- ▶ Jeśli skarga wpłynie do Kierownika lub przełożonego pracownika, jest on zobowiązany do przekazania informacji o skardze do mediatora w ciągu 7 dni od jej otrzymania, wraz z informacją czy podjął jakieś działania w sprawie, lub czy sytuacja opisana w skardze nadal zachodzi.

§ 11 ust. 5-8, § 12 ust. 4 i 5 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

MEDIATOR obowiązany jest m.in. do:

- a) rozpoznania sprawy, przeprowadzenia spotkania z zainteresowanym i ewentualnego zakwalifikowania jej do etapu formalnego - w ciągu 14 dni od dnia wplynięcia oficjalnej skargi;
- b) służyć stronom sporu lub konfliktu pomocą we wzajemnej komunikacji, w określeniu interesów i kwestii do dyskusji oraz w dojściu do porozumienia;
- c) przedstawienia stosownej informacji dotyczącej funkcjonowania regulacji obowiązujących w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji na terenie APS;
- d) podjęcia próby rozwiązania problemu w jak najmniej stresujący dla uczestników sposób;
- e) dołożenia wszelkich starań, aby strony konfliktu zgodziły się na przeprowadzenie mediacji;
- f) przeprowadzenia mediacji, które mają charakter poufny;
- g) zaproponowania stronom sposobu rozwiązania problemu;
- h) w przypadku pomyślnie zakończzonego postępowania mediacyjnego - przygotowania i doprowadzenia do podpisania przez strony ugody;
- i) przygotowania dokumentu o toku przeprowadzenia sprawy kończącego etap mediacyjny (po jednym egzemplarzu: dla zainteresowanego, dla osoby/osób której/ych dotyczy zarzut, Rektora oraz do akt sprawy), który jest niezbędny do rozpoczęcia procesu na etapie formalnym w przypadku niepodpisania ugody;
- j) przekazania informacji do Rektora, jeśli nie dojdzie do ugody;
- k) niezwłocznego przekazania dokumentacji Przewodniczącemu Komisji powołanej przez Rektora indywidualnie do rozstrzygnięcia danej sprawy w celu wszczęcia postępowania formalnego.

§ 13 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej (Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

KOMISJA DS. PRZECIWDZIAŁANIA MOBBINGOWI I DYSKRYMINACJI

► Przebieg postępowania:

§ 14, § 15 Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej
(Załącznik do Zarządzenia nr 534/2023 Rektora Akademii Pedagogiki
Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 13 grudnia 2023 r.)

**INNE PODMIOTY UDZIELAJĄCE
POMOCY
I WSPARCIA**

**Pełnomocnik Rektora
ds. przeciwdziałania
mobbingowi i
dyskryminacji**

**Rzecznik Praw
i Wartości
Akademickich**

**Rzecznicy
Dyscyplinarni**

**Rzecznicy
Dyscyplinarni
ds. Nauczycieli
Akademickich**

**Rzecznicy
Dyscyplinarni
ds. Studentów**

**Rzecznicy
Dyscyplinarni
ds. Doktorantów**

Więcej informacji na temat przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej:

- ▶ <https://www.aps.edu.pl/kontakt/pelnomocnik-rektora-ds-przeciwdzialania-mobbingowi-i-dyskryminacji/>